

Onepark AS

Dokumentet blir kun sendt pr. e-post

Deres ref.

Vår ref.

Dato:

Sak nr: 24/4380-31

19.03.2025

Saksbehandler: Ermal Veliqi

Dir.tlf: 47494029

Forbudsvedtak med tvangsmulkt - urimelige avtalevilkår om gebyr knyttet til utstedelse og sending av regning

1 INNLEDNING

Vi viser til forhåndsvarsel om vedtak av 18. desember 2024 til Onepark AS (org.nr. 998 638 984) (**Onepark**). Vi viser også til Oneparks merknader av 31. januar 2025 til varselet om vedtak, samt til korrespondanse og avholdte veiledningsmøter i saken.

Forbrukertilsynet har nå fattet vedtak i saken. Vår konklusjon er at Onepark benytter avtalevilkår som er i strid med finansavtalelovens regler om størrelsen på gebyr for utstedelse og sending av regning til forbrukere. Vedtaket som vi har fattet mot Onepark, og som fremgår av punkt 2 nedenfor, innebærer at Onepark forbys å benytte avtalevilkår som nevnt i vedtakets punkt 1.

Dersom Onepark ikke endrer sine avtalevilkår eller benytter slike avtalevilkår igjen, innebærer vedtaket at Forbrukertilsynet kan ilegge selskapet tvangsmulkt på kr 1 300 000 for hver uke avtalevilkårene benyttes. Tvangsmulkten iverksettes tre uker fra vedtakets dato.

Hvis Onepark er uenig i vedtaket, har selskapet rett til å klage. Klagefristen er 9. april 2025. Se mer om retten til å klage i punkt 10 nedenfor. Der har vi også inntatt informasjon om eventuelt utsatt iverksettelse av vedtaket.

Oneparks merknader til varselet om vedtak er behandlet løpende der de hører hjemme i punkt 7.

2 VEDTAKET

Forbrukertilsynet fatter herved følgende vedtak mot Onepark:

1. **Onepark AS forbys å benytte avtalevilkår som innebærer at selskapet kan kreve vederlag for utstedelse og sending av regning gjennom fakturagebyr, og/eller «Pay Later» og/eller lignende tjenester, produkter og/eller rabatter i den utstrekning vederlaget overstiger den faktiske kostnaden ved å utstede og sende regningen.**

Vedtaket gjelder dermed både direkte vederlag for utstedelse og sending av regning i form av gebyr, og andre ordninger som i realiteten innebærer vederlag for utstedelse og sending av regning, men som presenteres for forbrukeren på en annen måte enn direkte vederlag, for eksempel ved rabatter ved øvrige måter å betale på.

2. **Onepark AS skal fra og med 9. april 2025 betale kr 1 300 000 i tvangsmulkt for hver påbegynt kalenderuke selskapet overtrer forbudet i punkt 1.**

Hjemmel for vedtaket er markedsføringsloven §§ 40 og 41 jf. § 39 første ledd.

Vedtaket gjelder i fem år fra den datoen vedtaket er fattet, fra 19. mars 2025 til og med 19. mars 2030, jf. mfl. § 39 første ledd.

3 INFORMASJON OM HVA VEDTAKET BETYR

Som det står i vedtaket, kan Forbrukertilsynet ilegge tvangsmulkten dersom Onepark fra og med 10. april 2025 bryter forbudet. For å unngå økonomiske konsekvenser, må Onepark sørge for å overholde vedtaket senest innen utgangen av 9. april 2025.

Vi vil ilegge tvangsmulkten dersom vi blir kjent med at Onepark bryter vedtaket. Dersom vi ilegger tvangsmulkten, vil vi fatte et eget vedtak om dette som Onepark har rett til å klage på.

Vi presiserer at vedtaket betyr at tvangsmulkten løper for hver påbegynt kalenderuke. Dette betyr at dersom Onepark for eksempel bryter forbudsvedtaket på en torsdag, og bruddet ikke er rettet innen utløpet av søndag samme uke, vil dette være brudd i to påbegynte kalenderuker, hvilket kan utløse en mulkt på totalt kr 2 600 000.

4 BAKGRUNN FOR SAKEN

Forbrukertilsynet fører tilsyn med at næringsdrivende overholder blant annet finansavtaleloven og markedsføringsloven.

Finansavtaleloven begrenser næringsdrivendes adgang til å kreve gebyr fra forbrukere i flere sammenhenger. Fra 1. januar 2023 ble det innført et forbud mot at næringsdrivende krever gebyr for utstedelse og sending av regning fra forbrukere som overstiger den næringsdrivendes faktiske kostnad i forbindelse med utstedelsen og sendingen av regningen.

Begrensningen i størrelsen på fakturagebyr er innført bevisst av lovgiver som en «*selvsagt begrensning*» i forbrukerforhold.¹ Forbudet skal verne forbrukeren mot at næringsdrivende ved et fakturagebyr henter inn fortjeneste eller dekning av andre kostnader enn de som oppstår direkte i forbindelse med den enkelte forbrukerens oppgjør med den næringsdrivende. Dette følger av at grensen for fakturagebyrets størrelse er «*faktiske kostnad*». Formålet har i senere lovarbeid blitt beskrevet som et forbud mot å «*sikre seg økonomisk overskudd*» ved å benytte fakturagebyr.²

Dersom den næringsdrivende ønsker å hente inn fortjeneste eller dekke sine generelle kostnader ved ulike betalingsløsninger, må dette eventuelt gjøres gjennom virksomhetens prising av varer eller tjenester de selger som ikke er knyttet til utstedelse og sending av regning. Dette vil gjøre det enklere for forbrukere å sammenligne priser på varer og tjenester, ved at valget av betalingsmåte ikke vil spille vesentlig inn på prisen forbruker ender opp med å betale.

Forbrukertilsynet har mottatt et betydelig antall henvendelser fra forbrukere som gjelder regninger fra Onepark med krav om betaling av fakturagebyr og det såkalte produktet «Pay Later». Per 10. desember 2024 hadde Forbrukertilsynet i 2024 mottatt 103 tips fra forbrukere om selskapets praksis med gebyrer. se eksempler på henvendelser i varselet om vedtak vedlegg 1.

Den 29. mai 2024 sendte Forbrukertilsynet et brev med «*Veiledning om begrensning i lovlig størrelse på fakturagebyr og andre gebyrer*» til blant andre Onepark, se varselet om vedtak vedlegg 2 og 3.

¹ Prop. 92 LS (2019-2020) punkt 5.5, side 48.

² Prop. 55 L (2023-2024) side 42.

I brevet ga Forbrukertilsynet uttrykk for vår forståelse av regelverket som begrenser størrelsen på fakturagebyr og andre gebyrer i forbindelse med utstedelse og sending av regning.

I brev av 25. juni 2024 fra Onepark til oss svarte selskapet på dette brevet, se varselet om vedtak vedlegg 4. Onepark viste til veiledningen og informerte om at de anser sine avtalevilkår for å være i samsvar med finansavtaleloven § 2-4, og at Onepark har en annen forståelse av regelverket enn Forbrukertilsynet. Onepark informerte om at selskapet ikke vil innrette sin forretningsmodell og sine avtalevilkår etter Forbrukertilsynets forståelse av regelverket.

Vi sendte et brev til Onepark den 26. september 2024 hvor vi påla selskapet å gi opplysninger om «Pay Later» og fakturagebyr til Forbrukertilsynet. I brevet opplyste vi om at Forbrukertilsynet ville foreta en vurdering av lovligheten av vilkårene Onepark benytter overfor forbrukere i forbindelse med «Pay Later» og fakturagebyr. Onepark ga opplysningene de ble pålagt å gi i brev av 25. oktober 2024, se varselet om vedtak vedlegg 5 og 6.

Den 18. desember 2024 sendte vi et forhåndsvarsel om vedtak til Onepark.

Vedlegg 1 Forhåndsvarsel om vedtak til Onepark 18. desember 2024

I forbindelse med forhåndsvarselet ba Onepark om et veiledningsmøte. Møtet ble avholdt 17. januar 2025.

Vedlegg 2 Referat fra veiledningsmøte med Onepark 17. januar 2025

Onepark fikk utsatt frist til 31. januar 2025 til å fremsette merknader til forhåndsvarselet, og ga sine merknader innen fristen.

Vedlegg 3 Oneparks merknader til forhåndsvarsel om vedtak 31. januar 2025

I merknadene til forhåndsvarselet opplyste Onepark at de ville redusere størrelsen på selve fakturagebyret de benyttet fra kr 12,50 til kr 10. Reduksjonen i fakturagebyr skjedde den 7. februar 2025.

Vedlegg 4 E-postkorrespondanse i perioden 4. februar 2025 – 10. februar 2025

Forbrukertilsynet vurderte Oneparks merknader og besluttet å fatte vedtak i saken som varslet.

5 REGELVERKET SOM ER RELEVANT I SAKEN

5.1 Forbudet mot urimelige avtalevilkår

I næringsvirksomhet er det forbudt å nytte eller tilsikte å nytte urimelige avtalevilkår overfor forbrukere, jf. markedsføringsloven § 22 første ledd. Bestemmelsen ble endret med virkning fra 1. oktober 2023.

Ved vurderingen av om et avtalevilkår er urimelig og dermed forbudt, skal det legges vekt på hensynet til balanse mellom partenes rettigheter og plikter, og på hensynet til klarhet i kontraktsforhold, jf. markedsføringsloven § 22 annet ledd. Endringen fra 1. oktober 2023 i bestemmelsens første ledd har ikke betydning for urimelighetsvurderingen etter annet ledd.³

Det er etablert gjennom langvarig praksis at avtalevilkår som strider mot preseptorisk lovgivning som hovedregel er urimelig overfor forbrukerne etter markedsføringsloven § 22 etter det såkalte lovstridsprinsippet.⁴

Dersom en næringsdrivende bruker avtalevilkår som bryter med ufravikelige forbrukervernbestemmelser, for eksempel i finansavtaleloven, vil lovstridsprinsippet innebære at det aktuelle vilkåret i utgangspunktet også er et urimelig avtalevilkår etter markedsføringsloven § 22.

5.2 Finansavtalelovens virkeområde og ufravikelighet

Finansavtaleloven gjelder «*finansavtaler*», jf. § 1-1 første ledd. Begrepet «*finansavtaler*» er definert i lovens § 1-3 første ledd, og omfatter blant annet betalingsoppgjør.

Reglene i finansavtaleloven kapittel 2, herunder § 2-4, gjelder betalingsoppgjør og pengekrav, jf. § 1-2 første ledd.

Finansavtaleloven kan ikke fravikes ved avtale til skade for en forbruker, jf. § 1-9 første ledd. Med «*forbruker*» menes «*en fysisk person når finansavtalen har et formål som hovedsakelig ligger utenfor personens forretnings- eller yrkesvirksomhet*», jf. § 1-4 første ledd.

³ Jf. Prop.50 LS (2022-2023) punkt 11.1, side 147.

⁴ Jf. bl.a. Markedsrådets vedtak i MR-2021-1947 avsnitt 43 og Lunde, Tore og Michaelsen, Terje L., Markedsføringsloven med kommentarer. 3., utg. Gyldendal (2019) side 273

5.3 Finansavtaleloven § 2-4

5.3.1 Overordnet

Finansavtaleloven § 2-4 begrenser størrelsen på gebyrer overfor forbrukere i flere sammenhenger i forbindelse med betaling. Bestemmelsens første ledd lyder slik:

«§ 2-4. Gebyr for bruk av betalingsinstrument og betalingsmiddel

Dersom en betalingsmottaker krever gebyr eller gir rabatt for bruk av et bestemt betalingsinstrument eller betalingsmiddel, skal betaleren opplyses om dette før en betalingstransaksjon iverksettes. Betalingstjenesteyteren kan ikke hindre betalingsmottakeren i å kreve gebyr eller gi rabatt som nevnt. Dersom en betalingsmottaker krever gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument eller betalingsmiddel fra en forbruker, kan gebyret ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved bruk av betalingsinstrumentet eller betalingsmiddelet. Dersom gebyret også omfatter utstedelse og eventuelt sending av regning til forbrukeren, kan denne delen av gebyret ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved å utstede og sende regningen. Kongen kan i forskrift forby eller begrense retten til å kreve gebyrer som nevnt i første og tredje punktum for å fremme konkurranse og bruk av effektive betalingsinstrumenter.» (vår understreking).

Bestemmelsen innebærer blant annet at gebyr for utstedelse og eventuelt sending av regning ikke kan overstige den «faktiske kostnad» til dette. Begrepet «gebyr» er ikke definert i finansavtaleloven.

Bestemmelsen er endret sammenholdt med finansavtaleloven av 1999 § 39b, som kun inneholdt regulering av gebyr for bruk av betalingsinstrument, ikke betalingsmiddel eller utstedelse og sending av regning.⁵

I forarbeidene uttalte departementet følgende om bakgrunnen for og forståelsen av endringen:

«I høringen har Forbrukerombudet tatt til orde for at bestemmelsen i § 2-4 bør omfatte også faktura som oppgjørsmåte. Det følger av forbrukerkjøpsloven § 37 tredje ledd at selgeren i tillegg til kjøpesummen ikke kan kreve gebyr for utstedelse og sending av regning hvis ikke dette klart følger av avtalen. Departementet antar imidlertid at det i høringsuttalelsen siktes til gebyr som kreves for den betalingsløsningen som følger av

⁵ Prop 92 LS (2019-2020) punkt 5.5, side 48.

at det utstedes faktura, for eksempel at det kreves gebyr når kunden ber om å få tilsendt en faktura i posten med tilhørende bankgiro i stedet for å benytte seg av en elektronisk betalingsløsning på stedet. Det kan reises spørsmål om i hvilken grad et slikt gebyr er gebyr for selve regningsutstedelsen eller gebyr for bruken av det alternative betalingsinstrumentet. Dette kan være vanskelig å avgjøre i praksis. Departementet foreslår derfor en bestemmelse om at dersom gebyret også omfatter utstedelse og/eller sending av regning, kan denne delen av gebyret ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved å utstede og sende regningen. At gebyret ikke kan være høyere enn betalingsmottakerens faktiske kostnad, fremstår i forbrukerforhold som en selvsagt begrensning også i den utstrekning gebyret gjelder selve regningen. Videre vil det med en slik bestemmelse ikke være nødvendig å avgjøre om gebyret gjelder utstedelsen av fakturaen (regningen) eller valget av betalingsløsning. Gebyret vil etter første ledd tredje og fjerde punktum samlet sett ikke kunne utgjøre mer enn de faktiske kostnadene ved utstedelsen og utsendingen av fakturaen og bruken av den tilknyttede betalingsløsningen til sammen.»⁶ (vår understreking)

I forarbeidene står det altså uttrykkelig at departementet forutsatte at utvidelsen av regelen skulle gjelde «(...) gebyr som kreves for den betalingsløsningen som følger av at det utstedes faktura (...)».⁷ Lovavdelingen har i sin tolkningsuttalelse av 23. februar 2023 om spørsmål som gjelder forholdet mellom faktura og en kredittavtale, også lagt til grunn at «[u]t fra sammenhengen i § 2-4 og plasseringen av bestemmelsen i finansavtaleloven kapittel 2 synes formålet å være en regulering av faktura (sending av regning) som ledd i et betalingsoppgjør».⁸

Som eksempel på gebyr som kreves for den betalingsløsningen som følger av at det utstedes faktura, nevner lovforarbeidene betalingsløsningen som følger av utsending av bankgiro i posten. For forståelsen av bestemmelsen er det viktig å merke seg at utsendelse av bankgiro i posten kun er nevnt som et *eksempel* på betalingsløsningen som følger av at det utstedes faktura. Bestemmelsen gjelder etter vårt syn også for gebyr ved forbrukerens valg av andre betalingsløsninger, slik som å få tilsendt faktura.

For at lovens begrensning i størrelsen på gebyr for utstedelse og sending av regning skal gjelde, er det etter vårt syn ikke noen andre vilkår enn at gebyret den næringsdrivende tar er knyttet til utstedelsen og sending av regningen.

⁶ Prop 92 LS (2019-2020) punkt 5.5, side 48.

⁷ Prop 92 LS (2019-2020) punkt 5.5, side 48.

⁸ JDLOV-2020-3280-2

Når man leser formuleringen «(...) *dersom gebyret også omfatter (...)*» i § 2-4 første ledd fjerde setning i sammenheng med overskriften i bestemmelsen og formuleringen «*denne delen av gebyret*», kan bestemmelsen forstås slik at begrensningene bare gjelder hvis det samtidig kreves gebyr for bruk av et betalingsinstrument eller betalingsmiddel. En slik forståelse vil innebære at begrensningen «faktiske kostnad» etter § 2-4 første ledd fjerde setning, bare gjelder når gebyret som kreves både er gebyr for i) bruk av betalingsinstrument eller betalingsmiddel, og ii) for utstedelses og sending av regning.

Forbrukertilsynets syn er imidlertid at ordlyden i bestemmelsen på dette punktet må tolkes utvidende, slik at det ikke er et vilkår at det *også* kreves gebyr for bruk av et betalingsinstrument eller betalingsmiddel for at begrensningen på gebyrer i fjerde punktum skal gjelde. Vi mener at en slik utvidende tolkning av loven har klar støtte i lovens forarbeider og formål.

I forarbeidene ble det fremhevet at det at «*gebyret ikke kan være høyere enn betalingsmottakerens faktiske kostnad, fremstår i forbrukerforhold som en selvsagt begrensning også i den utstrekning gebyret gjelder selve regningen*». ⁹ Årsaken til dette er, slik Forbrukertilsynet ser det, at næringsdrivende ikke skal tjene på at forbrukere skal gjøre opp beløpet de skylder. Fortjeneste knyttet til at kunden gjør opp for seg ville gjort det vanskeligere for forbrukere å sammenligne priser og å få oversikt over den totale prisen de ender opp med å skylde den næringsdrivende de har inngått en avtale med. En eventuell fortjeneste for en vare eller tjeneste må derfor bygges inn i prisen på selve varen eller tjenesten, ikke i gebyrer som er knyttet til hvordan forbrukeren får mulighet til å betale for varen eller tjenesten.

Dette synspunktet har også støtte i senere lovarbeid. I forbindelse med utvidelsen av virkeområdet for kapittel 2 i finansavtaleloven, som trådte i kraft 1. januar 2025, uttaler Justis- og beredskapsdepartementet at «*[f]ormålet med reglene i § 2-4 er at betalingsmottakeren ikke skal kunne benytte betalings- og fakturagebyr for å sikre seg økonomisk overskudd*». ¹⁰

I lovens forarbeider er det videre presisert at:

«(...) det med en slik bestemmelse ikke være nødvendig å avgjøre om gebyret gjelder utstedelsen av fakturaen (regningen) eller valget av betalingsløsning. Gebyret vil etter første ledd tredje og fjerde punktum samlet sett ikke kunne utgjøre mer enn de

⁹ Prop. 92 LS (2019-2020) side 48.

¹⁰ Prop. 55 L (2023-2024) side 42.

faktiske kostnadene ved utstedelsen og utsendingen av fakturaen og bruken av den tilknyttede betalingsløsningen til sammen.»¹¹

Dette innebærer at dersom gebyret ikke omfatter kostnadene for bruken av et gitt betalingsinstrument eller betalingsløsning, men bare omfatter kostnadene for å utstede og eventuelt sende regningen, kan gebyret fortsatt ikke overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad. Etter vårt syn er det ut fra forarbeidene til bestemmelsen ingen tvil om hva lovgiver her har hatt som formål å regulere.

I forbindelse med nevnte, senere utvidelsen av virkeområdet for kapittel 2 i finansavtaleloven, uttaler Justis- og beredskapsdepartementet følgende om konsekvensene av forslaget:

«Forslaget i punkt 4 om endring av virkeområdet for finansavtaleloven kapittel 2 vil ha begrenset betydning for det offentlige. For eventuelle offentlige myndigheter som i dag krever betalingsgebyr som overstiger myndighetens faktiske kostnad ved bruk av betalingsinstrumentet eller betalingsmiddelet, eller tar et fakturagebyr som overstiger de faktiske kostnadene ved å utstede og sende regningen, vil forslaget innebære at denne inntjeningen bortfaller. Utgangspunktet er uansett at illeggelse av slike gebyrer for offentlige myndigheter må ha hjemmel i lov eller budsjettvedtak.»¹² (vår understreking)

At Justis- og beredskapsdepartementet omtaler bestemmelsen som et bortfall av inntjening ved bruk av «*betalingsgebyr ... eller ... et fakturagebyr*», mener vi støtter opp under tolkningen av at bestemmelsen får anvendelse der gebyret bare omfatter kostnadene for å utstede og eventuelt sende regning, og ikke samtidig bruk av betalingsinstrument eller betalingsmiddel.

Det vil gå imot bestemmelsens formål, sammenheng og forbrukervernhensynene som danner grunnlag for regelen, dersom et gebyr for utstedelse og sending av regning kan fastsettes fritt, så lenge det ikke samtidig ilegges gebyr for bruk av et betalingsinstrument eller betalingsmiddel. En slik forståelse av formuleringen «*dersom gebyret også omfatter*» ville dermed åpne for en betydelig omgåelsesadgang av regelen i § 2-4 første ledd tredje punktum som vi anser at ikke er tilsiktet av lovgiver. Formålet med bestemmelsen er blant annet at det ikke skal være nødvendig å avgjøre om gebyret er knyttet til bruken av en betalingsløsning eller utstedelse og eventuelt sending av regning.¹³ Dette formålet vil ikke bli

¹¹ Prop. 92 LS (2019-2020) side 48.

¹² Prop. 55 L (2023-2024) side 45.

¹³ Prop. 92 LS (2019-2020) side 48.

ivaretatt dersom bestemmelsen tolkes slik at begrensningene i gebyr tilknyttet regningen kun gjelder om det også er tatt gebyr for bruken av et bestemt betalingsinstrument eller betalingsmiddel.

Begrensningen som gjelder for gebyr for utstedelse og sending av regning vil etter vårt syn dermed gjelde både i tilfeller hvor forbrukeren også ilegges gebyr for bruk av betalingsinstrument eller betalingsmiddel, og der forbrukeren kun blir ilagt gebyr for utstedelsen og sendingen av regningen.

5.3.2 *Forbudet gjelder uavhengig av hvordan gebyret presenteres for forbruker*

Begrensningen i finansavtaleloven § 2-4 gjelder etter vårt syn uavhengig av hvordan et gebyr for utstedelse og sending av regning presenteres overfor forbrukeren. Med dette mener vi at begrensningen gjelder uavhengig av om gebyret presenteres for forbrukeren som et avtalevilkår om adgang til å kreve gebyr, eller dersom gebyret presenteres som et eget produkt, en tjeneste eller på annen måte, så lenge det i realiteten er et gebyr for «utstedelse og sending av regning».

En naturlig språklig forståelse av begrepet «gebyr» tilsier i utgangspunktet at det må være en form for betaling, avgift eller vederlag som skal betales. Forbrukertilsynet mener imidlertid at begrepet må tolkes utvidende, til også å omfatte rabatter som i realiteten har samme virkning som et gebyr. Vi mener lovens forarbeider og de samme betraktninger om bestemmelsens formål, sammenheng og forbrukervernhensynene som ligger til grunn for bestemmelsen som er fremstilt i punkt 5.3.1 ovenfor, underbygger en slik utvidende tolkning. En annen forståelse ville åpne for en betydelig omgåelsesadgang med den virkning at reglene ville ha svært liten praktisk virkning. Dette kan etter vårt syn ikke ha vært tilsiktet av lovgiver.

Når det gjelder forståelsen av formuleringen «gebyr», må man også se hen til gjennomføringen av forbrukerrettighetsdirektivet (CRD) artikkel 19 i den tidligere finansavtaleloven av 1999, se Prop. 64 L (2013-2014) punkt 7.3 og punkt 5.3.5. Ved bruken av begrepet «gebyr» forutsatte departementet at begrepet også skulle omfatte rabatter som i realiteten har samme virkning som et gebyr, jf. Prop. 64 L (2013-2014) punkt 7.3. I høringsnotatet til bestemmelsen uttalte departementet følgende om hensynene bak dette, som er direkte overførbart til forståelsen av finansavtaleloven § 2-4 første ledd fjerde punktum:

«Dersom den næringsdrivende ikke krever gebyr for bruk av et bestemt betalingsinstrument, men i stedet tilbyr avslag i prisen forbrukeren skal betale ved bruk av et annet betalingsinstrument, vil realiteten være at bruken av de ikke-rabatterte betalingsinstrumentene vil fremstå som kostnadsbelagt. Omgåelseshensyn

taler etter departementets syn for at en slik fremgangsmåte også bør omfattes av den begrensningsregel som her foreslås. Dersom rabatter som nevnt godtas, er det etter departementets syn vanskelig å se at begrensningsregelen som følger av direktivet vil utgjøre et effektivt vern mot at kostnader som overstiger den faktiske kostnaden ved bruk av et bestemt betalingsinstrument veltes over på forbrukeren.»¹⁴

Dette synspunktet ble fulgt opp av departementet i lovproposisjonen, med det selvsagte forbeholdet om at rabatter knyttet til forskjeller i faktiske kostnader ikke omfattes.¹⁵

Gjennomføringen av CRD artikkel i 19 i 2014 har ikke direkte sammenheng med den særnorske regelen i finansavtaleloven § 2-4 første ledd fjerde punktum om begrensninger i størrelsen på gebyr ved utstedelse og sending av regning til forbrukere. Det er imidlertid ikke holdepunkter for at lovgiver har ment at begrepet skal forstås ulikt innad i bestemmelsen. Etter vårt syn må innholdet i begrepet «gebyr» derfor forstås på samme måte innad i bestemmelsen.

Vi mener derfor at begrensningene på størrelsen på gebyr også gjelder dersom gebyret fremstilles som en rabatt som inntreffer ved forbrukerens valg av øvrige måter å betale på i relasjon til § 2-4 første ledd fjerde punktum. Dersom virkningen av en slik rabattordning er at kun forbrukere som mottar regning får en ekstra kostnad, er realiteten i rabatten at forbruker må betale et vederlag for at den næringsdrivende utsteder og sender regningen til forbrukeren. Da kan ikke det reelle vederlaget – rabatten eller gebyret – for utstedelse og sending av regning overstige den næringsdrivendes faktiske kostnad med å utstede og sende regningen.

Det samme må etter vårt syn gjelde hvis gebyret fremstilles som betaling for en tjeneste eller produkt, når det reelle innholdet i tjenesten eller produktet er at forbrukeren mottar regning. Dersom det oppstår spørsmål om et krav om vederlag er et «gebyr» som er underlagt begrensningene i finansavtaleloven § 2-4, må det etter Forbrukertilsynets syn foretas en konkret vurdering av det reelle innholdet i delen av avtalen som danner grunnlaget for vederlagskravet eller gebyret. I denne forbindelse må det sees hen til hva partene i avtalen plikter å foreta seg for å oppfylle sin del av det aktuelle innholdet av avtalen.

Etter dette er det vårt syn at begrensningen i finansavtaleloven § 2-4 gjelder for størrelsen på gebyr for utstedelse og sending av regning uavhengig av hvordan gebyret presenteres overfor forbrukeren, for eksempel gjennom rabatter, krav om betaling for «tjenester» eller

¹⁴ Prop. 64 L (2013-2014) punkt 5.3.3

¹⁵ Prop. 64 L (2013-2014) punkt 5.3.5

andre måter som i realiteten innebærer en omgåelse av lovens begrensning på gebyrets størrelse.

5.3.3 «Utstedelse og sending av regning»

Med «utstedelse» av regning menes å produsere en regning, det vil si forhold som knytter seg til å lage og ferdigstille regningen.¹⁶ Den vanligste formen for regning er en faktura. En regning trenger likevel ikke å ha tittelen faktura eller være formalisert som et eget dokument. Så lenge det gis en skriftlig og spesifisert angivelse av beløpet som skyldneren skal betale for varer eller tjenester og hvem det skal betales til, vil det etter en naturlig språklig forståelse være snakk om en regning.¹⁷

Dersom en næringsdrivende åpner for at betaling kan skje etterskuddsvis ved utstedelse av regning, er dette et valg den næringsdrivende gjør ved å ikke kreve umiddelbart/kontant oppgjør. I enkelte tilfeller kan den næringsdrivende måtte hente opplysninger fra en tredjepart for å kunne sende et betalingskrav til forbrukeren, fordi den næringsdrivende ikke har oppstilt krav om identifikasjon av skyldner og adresse mv. før betalingskravet oppstår. Etter Forbrukertilsynets syn vil kostnader forbundet med å identifisere en skyldner være kostnader til «utstedelse» av en regning.

Med «sending» av regning menes handlingen som innebærer at den næringsdrivende leverer eller sørger for at regningen blir levert til forbrukeren. Sending av regning kan skje på ulike måter, og omfatter både elektronisk forsendelse og fysisk forsendelse eller overlevering.

Begrensningene i finansavtaleloven § 2-4 gjelder etter vårt syn dermed for gebyrer som er forbundet med produksjon, ferdigstilling og eventuelt tilgjengeliggjøring eller sending av regningen.

5.3.4 Innholdet i begrensningen «faktiske kostnad»

Begrensningene i finansavtaleloven § 2-4 innebærer at gebyret for utstedelse og sending av regningen ikke kan overstige den «faktiske kostnad ved å utstede og sende regningen». Virksomhetens «faktiske kostnad» for utsendelse og sending av regningen utgjør altså den beløpsmessige maks grensen for hva gebyret kan være.

¹⁶ Se også definisjon av begrepet «utstede» i Det Norske Akademis Ordbok, <https://naob.no/ordbok/utstede> per 11.02.2025.

¹⁷ Jf. bl.a. Lovavdelingens tolkningsuttalelse i JDLOV-2020-3280-2

Det følger av finansavtaleloven § 2-4 at gebyret ikke skal overstige betalingsmottakerens faktiske kostnad ved å utstede og sende «regningen», altså den ene regningen. En naturlig forståelse av ordlyden innebærer etter vårt syn at maksgrensen for et gebyr for utstedelse og sending av regning til en forbruker, er den faktiske kostnaden for virksomheten som følge av at *den enkelte forbrukeren* mottar den ene regningen.

Når det gjelder spørsmålet om hvilke konkrete kostnader som inngår i begrepet «faktiske kostnad», la lovgiver opp til at spørsmålet måtte finne sin avklaring i praksis:

«Når det gjelder innspillene i høringen om behov for en nærmere regulering av hva som ligger i «faktiske kostnader» i § 2-4 første ledd tredje punktum, mener departementet at dette bør finne sin avklaring gjennom praksis.»¹⁸

En naturlig språklig forståelse av formuleringen «faktiske kostnad», betyr etter vårt syn direkte, reelle og dokumenterbare kostnader som utløses av at forbrukeren mottar en regning. Ordlyden må forstås som en avgrensning mot generelle driftskostnader forbundet med at betalingsmottaker tilbyr utstedelse og sending av regning. Slike generelle driftskostnader vil for eksempel være systemkostnader, IT-kostnader, personalkostnader og andre administrasjons- og driftskostnader som betalingsmottaker har uavhengig av om den ene forbrukeren mottar regning eller ikke.

Forbrukertilsynet mener videre at begrepet «faktiske kostnad» må forstås i samsvar med formuleringen «(...) *cost borne by the trader for the use of such means*» i forbrukerrettighetsdirektivet artikkel 19 (2011/83/EU). Dette gjelder selv om finansavtaleloven § 2-4 første ledd fjerde setning er en nasjonal regel som går lenger en bestemmelsen i forbrukerrettighetsdirektivet artikkel 19. Formuleringen i direktivet tilsvarer det norske begrepet «faktiske kostnad». Begrepet «faktiske kostnad» brukes i finansavtaleloven § 2-4 både der bestemmelsen gjennomfører forbrukerrettighetsdirektivet artikkel 19 og ikke.¹⁹

Slik Forbrukertilsynet ser det, er det ingen holdepunkter for at lovgiver har ment at begrepet skal forstås på ulike måter innad i § 2-4. Etter vårt syn må innholdet i begrepet «faktiske kostnad» derfor forstås på samme måte innad i bestemmelsen. Veiledningen fra EU kommisjonen til forbrukerrettighetsdirektivet er etter vårt syn da relevant ved tolkningen av finansavtaleloven § 2-4.²⁰

¹⁸ Prop. 92 LS (2019-2020) punkt 5.5, side 48

¹⁹ Se Prop. 92 LS (2019-2020) side 345, jf. Prop. 64 L (2013-2014) side 126; [Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights](#).

²⁰ Guidance on the interpretation and application of Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council on consumer rights (Text with EEA relevance) ([2021/C 525/01](#))

Formuleringen i direktivet artikkel 19 angir at forbudet mot gebyrer som kreves fra forbrukere, skal gjelde gebyrer som overstiger de kostnadene som påløper for den næringsdrivende for bruken av («*the use of*») en gitt betalingsmåte. Kostnader som ikke knytter seg til bruken av en betalingsmåte faller altså utenfor hva som regnes som «*cost borne by the trader*» eller «*faktiske kostnad*» slik uttrykket er gjennomført i norsk rett.²¹

Avledede og indirekte kostnader som er forbundet med den alminnelige forretningsdriften kan etter dette ikke regnes som faktiske kostnader etter finansavtaleloven § 2-4. En slik forståelse har støtte også i EU-kommisjonens veileder til forbrukerrettighetsdirektivet artikkel 19, som gjennomføres i øvrige deler av finansavtaleloven § 2-4.²²

EU-kommisjonen uttaler seg i veiledningen også om sin forståelse av «*cost borne by the trader*» (faktiske kostnader) ut fra det EU/EØS-rettslige tolkningsprinsippet om effektivitet:

«Furthermore, from a more practical viewpoint, including in the notion of ‘cost’ all possible elements that may be associated even indirectly with a means of payment, would make Article 19 difficult to enforce and would prevent it from having any practical effect (‘effet utile’). This is true given that, for instance, very little information is publicly available about administrative costs and that the exact cost of equipment and/or installation can only be calculated by spreading the amount over an unknown number of transactions. Therefore, traders should recoup such costs via the price of their goods or services rather than by charging consumers additional fees in respect of the use of a means of payment.»²³

Kommisjonen viser her til at artikkel 19 ville vært vanskelig å håndheve og at bestemmelsen ikke ville hatt noen effektiv virkning dersom alle mulige kostnadselementer som kan være indirekte forbundet med en betalingsmåte kunne anses som «*cost borne by the trader*». Dette synspunktet er etter vårt syn direkte overførbart til lovgivers bruk av begrepet «*faktiske kostnad*» ved utstedelse og sending av regning til forbruker.

Maksgrensen for et gebyr for utstedelse og sending av regning til forbruker, er altså den faktiske kostnaden for virksomheten som følge av *den enkelte forbruker* mottar en regning.

²¹ Prop. 64 L (2013-2014) punkt 5.3.5

²² Guidance on the interpretation and application of Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council on consumer rights (Text with EEA relevance) ([2021/C 525/01](#)) punkt 8.3.3 og Prop. 64 L (2013-2014) punkt 5.3.5

²³ Guidance on the interpretation and application of Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council on consumer rights (Text with EEA relevance) ([2021/C 525/01](#)) punkt 8.1

Etter dette er det Forbrukertilsynets tolkning av ordlyden i finansavtaleloven § 2-4 fjerde setning at kun direkte kostnader som oppstår for den næringsdrivende ved utstedelse og sending av regning til den aktuelle forbruker som regnes som en faktisk kostnad. Generelle og indirekte kostnader som er forbundet med den alminnelige forretningsdriften, slik som at en næringsdrivende velger å tilby og ha systemer for betaling i etterkant ved faktura, regnes ikke som faktiske kostnader. Bare direkte, reelle og dokumenterbare kostnader som utløses av den enkelte forbrukers valg av betalingsløsning kan anses som faktiske kostnader etter § 2-4.

Dette betyr at kostnader som virksomheten har ved å tilby eller opprettholde en løsning for å sende ut regninger, uavhengig av om den ene eller den andre forbrukeren mottar regning eller ikke, ikke kan kreves dekket inn gjennom gebyrer til forbrukere. Det vil si at kostnader til digital infrastruktur, IT-kostnader, systemer, administrasjon, lønnskostnader til ansatte som jobber med fakturaer, innkreving eller kundeservice i forbindelse med regninger, ikke kan kreves dekket inn gjennom gebyrer til forbrukere. Slike kostnader er ordinære driftskostnader som følge av at virksomheten har en mulighet for å sende ut regninger. Kostnadene er indirekte ettersom de ikke oppstår som følge av den enkelte forbrukerens valg av betalingsløsning eller utstedelse og sending av regning. Hvis virksomheten skal dekke inn disse kostnadene fra forbruker, må dette eventuelt skje gjennom prisen forbruker betaler for selve varen eller tjenesten, her prisen for parkeringen.

Det øvre taket for størrelsen på gebyret – den «faktiske kostnad» - vil etter dette være relativ til den enkelte virksomhetens forhold, og vil være lik de faktiske kostnadene virksomheten har ved å utstede og sende den enkelte regningen.

6 DE FAKTISKE FORHOLDENE I SAKEN

6.1 Kort om Onepark

Onepark drifter og utvikler cirka 400 parkeringsanlegg i hele Norge. Selskapet tilbyr vilkårsparkering til forbrukere på parkeringsanleggene og tilbyr også leie av parkeringsplasser.

Onepark omtaler seg selv om en ledende aktør innen parkering i Norge.

Selskapet hadde i 2023 samlede inntekter på kr 1 343 664 385 og et positivt driftsresultat på kr 57 969 277, se varselet om vedtak vedlegg 7.

Selskapets foreløpige regnskapstall for 2024 viser at selskapet per 31. august 2024 har hatt samlede inntekter på kr [REDACTED] og et positivt driftsresultat på kr [REDACTED].

6.2 Oneparks avtalevilkår for «Pay Later»

Onepark har opplyst at selskapet innførte ordningen «Pay Later» den 7. mai 2024. Onepark omtaler ordningen vekselvis som et produkt og en tjeneste, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 2.

Oneparks avtalevilkår for betaling ved parkering på selskapets parkeringsområder fremgår på Oneparks hjemmeside under «*Betalingsalternativer*». Her står det følgende om tilfeller hvor forbrukere mottar faktura:

«Parkering med Pay Later: Ønsker du å utsette betalingen og få ettersendt faktura: Kjør inn, parker og kjør ut uten å foreta deg noe. Du mottar faktura med en fastpris på Pay Later produktet + ordinær parkeringsavgift. Fakturagebyr tilkommer. Når du velger å betale senere og får tilsendt faktura fra oss, betaler du:

1. Et fakturagebyr på kr. 10 som dekker faktiske kostnader ved å sende ut fakturaen.
2. Ordinær parkeringsavgift.
3. Pay Later produktet har en fastpris på kr. 49, og er tilpasset de kundene som velger å ikke benytte et av de mange alternativer som fins for enkel betaling der og da. Ved å velge Pay Later produktet og utsatt betaling vil du motta en spesifisert faktura i etterkant. Inkludert i produktet Pay Later ligger kostnadene vi har med å identifisere riktig mottaker av fakturaen, sikre dokumentasjon for den faktiske parkeringen samt vedlikeholde databasen med kundeopplysninger. I tillegg kommer kostnadene vi har ved forsinket betaling av tjenesten som er benyttet.»

Vedlegg 5 Skjerm bilde fra onepark.no – Betalingsalternativer – 11. februar 2025

Vilkårene for «Pay Later» innebærer at forbrukeren utsetter betalingen for parkering og at Onepark utsteder en faktura til den juridiske eieren av kjøretøyet som har kjørt inn på det aktuelle parkeringsområdet. Produktet/tjenesten velges passivt ved at forbrukeren ikke foretar seg noe i forbindelse med betaling etter at kjøretøyet er automatisk registrert ved innkjøring, forbrukeren benytter seg av betalt parkeringstilbud og forbrukeren kjører ut av parkeringsområdet, se for eksempel beskrivelsene i Vedlegg 5 og i fakturaene i varselet om vedtak vedlegg 1.

Ved kjøp av «Pay Later», krever Onepark i tillegg til parkeringsavgiften altså en fastpris på kr 49 pluss et fakturagebyr på kr 10 (inkl. mva.).

6.3 Oneparks prissetting av fastpriselementet i «Pay Later»

Når det gjelder fastprisen på kr 49, oppgir Onepark at prisfastsettelsen ikke står i direkte sammenheng med spesifikke kostnadselementer, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 3. Samtidig oppgir Onepark at selskapet legger til grunn at kostnadsrammen i finansavtaleloven § 2-4 fjerde punktum ikke gjelder, og at Onepark kan fastsette prisen med sikte på den fortjenestemargin som selskapet finner hensiktsmessig, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 3.

Onepark oppgir også at ved prisingen av «Pay Later», ser selskapet hen til følgende kostnader i tillegg til ønsket fortjeneste, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 3:

- Kostnader forbundet med identifikasjon av riktig mottaker av fakturaen ved skiltgjenkjenning
- Kostnader ved oppslag i Motorvognregisteret og tilsvarende utenlandske registre
- Kostnader ved endelig identifisering av hvem som har benyttet parkeringsanlegget (rett debitor)
- Kostnader ved sikring av dokumentasjon for den faktiske parkeringen (bevissikring)
- Kostnader ved behandling av persondata i henhold til gjeldende personvernlovgiving
- Kostnader forbundet med kundegruppens bruk av kundeservicetjenester
- Kostnader forbundet med å yte kreditt, herunder inndrivelseskostnader og tap på fordringer

6.4 Oneparks fakturagebyr

I perioden 1. januar 2023 til 7. mai 2024 opererte Onepark med fakturagebyr mellom kr 39 og kr 69 (inkl. mva.) ved utstedelse og sending av regning, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 4. Beløpet ble ilagt når selskapet sendte en regning til forbrukere for betaling for parkering, uavhengig av om regningen ble sendt elektronisk eller per post.

Onepark har forklart at fakturagebyret i denne perioden delvis var en prising av tjenesten forbrukerne ble tilbudt, og delvis et gebyr for de faktiske kostnadene for utstedelse og sending av regning, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 4.

Onepark endret størrelsen på selve fakturagebyret til kr 12,50 samtidig med innføringen av «Pay Later» fra 7. mai 2024, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 2 og 4. Fakturagebyret har kommet i tillegg til produktet/tjenesten «Pay Later» siden dette tidspunktet, se punkt 6.2 ovenfor. Fakturagebyret var kr 12,50, uavhengig av om faktura ble sendt digitalt eller per

ordinær post og EHF. Fakturagebyret ble 7. februar 2025 redusert til kr 10, se Vedlegg 4 og 5.

Forbrukertilsynet påla Onepark å opplyse til oss hvilke kostnadselementer som inngår i selskapets fakturagebyr, se varselet om vedtak vedlegg 5. Onepark svarte at selskapet ikke har tilgang til opplysninger om hvilke kostnadselementer som rent faktisk inngår i fakturagebyret, fordi kostnadene pådras etter at selskapet har overdratt fordringene til selskapets faktureringspartner Riverty Norway AS (**Riverty**). Samtidig opplyste Onepark følgende til Forbrukertilsynet, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 5:

«Fakturagebyret pålydende NOK 12,50 inkl. mva. skal dekke påregnelige faktiske kostnader knyttet til utstedelse og sending av faktura».

Onepark opplyser på sine hjemmesider at fakturagebyret «dekker de faktiske kostnadene ved utsendelse av faktura», se varselet om vedtak vedlegg 9.

På denne bakgrunn påla Forbrukertilsynet Riverty å sende oss spesifikasjon av og dokumentasjon for kostnadselementene som inngår i fakturagebyret og størrelsen på disse kostnadselementene. Riverty besvarte pålegget, se varselet om vedtak vedlegg 10-12.

Slik vi forstår opplysningene fra Riverty, overdras fordringene fra Onepark til Riverty for [REDACTED]. Oversikten fra Riverty viser kostnader Riverty har knyttet til utstedelse og sending av faktura. Kostnadene Riverty oppgir er [REDACTED] for faktura som sendes per papir og EHF, og [REDACTED] for faktura som sendes digitalt. Riverty har ikke oppgitt om kostnadene de har angitt er inkl. eller eks. merverdiavgift (mva.). Hvis prisene er oppgitt eks. mva., er kostnaden inkl. mva. [REDACTED] for faktura som sendes per papir og EHF, og kr [REDACTED] for faktura som sendes digitalt. Samtidig opplyser Riverty at det er stadige endringer i disse kostnadene, og at kostnadene frem til cirka sommeren 2024, var [REDACTED] for faktura sendt per papir og EHF, og [REDACTED] for faktura sendt digitalt. Disse beløpene var inkludert en margin til Riverty på [REDACTED] per faktura.

6.5 Øvrige betalingsalternativer

Onepark tilbyr også andre betalingsalternativer som ikke innebærer at det utstedes og sendes regning. Avhengig av vilkårene på det aktuelle parkeringsområdet kan forbrukeren, utover «Pay Later»-løsningen der denne er tilgjengelig, betale ved automatisk trekk, på parkeringsautomat, app eller på nett innen 48 timer, se Vedlegg 5.

7 FORBRUKERTILSYNETS VURDERINGER

7.1 Oneparks fakturagebyr er i strid med finansavtaleloven § 2-4

Onepark har i brev til Forbrukertilsynet hevdet at finansavtaleloven § 2-4 fjerde punktum ikke kommer til anvendelse på Oneparks fakturagebyr, se varselet om vedtak vedlegg 4 side 4. Onepark viser til at fakturagebyret ikke står i sammenheng med bruk av et bestemt betalingsmiddel eller betalingsinstrument, jf. finansavtaleloven § 2-4 tredje og fjerde punktum.

Forbrukertilsynets vurdering er at reglene som begrenser størrelsen på gebyr for utstedelse og sending av regning, gjelder for Oneparks fakturagebyr. Vi viser til redegjørelsen i punkt 5.3.1 ovenfor. Ettersom Onepark krever fakturagebyr ved utstedelse og sending av regning, gjelder reglene i finansavtaleloven § 2-4 for gebyret.

For at Onepark via Riverty skal kunne ta et lovlig fakturagebyr, må fakturagebyret være avtalt mellom partene i parkeringsavtalen – Onepark og forbrukeren. Selv om kostnadene til fakturering pådras etter at Onepark har overdratt fordringene til Riverty, er det Onepark som står ansvarlig for at selskapets avtalevilkår med kunden er lovlige.

I fakturagebyret på kr 10 (tidligere kr 12,50) som Onepark krever i henhold til avtalevilkårene, inngår faktiske kostnader på [REDAKERT] for faktura som sendes per papir og EHF, og [REDAKERT] for faktura som sendes digitalt. Hvis disse kostnadene er oppgitt eks. mva., er faktisk kostnad per faktura [REDAKERT] for faktura som sendes per papir og EHF, og [REDAKERT] for faktura som sendes digitalt. Oneparks fakturagebyr på kr 10 overstiger dermed de faktiske kostnadene Onepark har dokumentert at de har ved utstedelse og sending av den enkelte regning.

I tillegg tar Onepark samme fakturagebyr, selv om kostnadene for papirbaserte og digitale fakturaer er ulike. Kostnadsoversikten Riverty har lagt frem viser at de faktiske kostnadene ved å utstede og sende digitale regninger er lavere enn de faktiske kostnadene ved å utstede og sende papirfaktura. Slik Forbrukertilsynet ser det, åpner ikke eventuelt manglende tekniske løsninger hos selskapet selv eller samarbeidspartnere for at selskapet kan kreve gebyr for utstedelse og sending av regning til forbrukere som overstiger de faktiske kostnadene. Dersom det ikke lar seg gjøre å fastsette differensierte gebyrer, må eventuelt den laveste satsen benyttes for å sikre at gebyret ikke overstiger de faktiske kostnadene.

Etter dette er det Forbrukertilsynets konklusjon at Onepark krever fakturagebyr fra forbrukere som overstiger Oneparks «faktiske kostnad» ved utstedelse og sending av regning til den

enkelte forbruker. Avtalevilkårene med fakturagebyr på kr 10 er dermed i strid med finansavtaleloven § 2-4 når det gjelder utstedelse og sending av digital faktura.

Forbrukertilsynets mener at Oneparks fakturagebyr er i strid med finansavtaleloven etter vurderingene ovenfor. Vi har derfor ikke funnet det nødvendig for å fatte vedtak i saken å foreta en nærmere vurdering lovligheten av de øvrige kostnadspostene som inngår i selskapets fakturagebyr, jf. begrensningene i hva som kan utgjøre en faktisk kostnad som vi har redegjort for i punkt 5.3.4. Forbrukertilsynet understreker at Onepark selv er ansvarlig for at selskapets fakturagebyr som sådan er i tråd med finansavtaleloven § 2-4 og forbudsvedtaket.

Onepark har i korrespondanse med Forbrukertilsynet informert at reduksjonen av fakturagebyret til kr 10 ble iverksatt fra 7. februar 2025. Onepark uttaler at endringen av gebyret medfører at det *«ikke er grunn til å la et eventuelt fremtidig forbudsvedtak omfatte Oneparks fakturagebyr»*, se Vedlegg 3 side 2. Basert på vurderingene ovenfor, er Forbrukertilsynet ikke enig i dette. Oneparks fakturagebyr inngår derfor i forbudsvedtaket vi har fattet.

7.2 Gebyret for «Pay Later» er i strid med finansavtaleloven § 2-4

7.2.1 Finansavtaleloven § 2-4 gjelder for «Pay Later»

Onepark hevder at det produktet/tjenesten «Pay Later» ikke faller inn under virkeområdet til finansavtaleloven § 2-4 fjerde punktum. Onepark viser til at det er innholdet i avtalen som er avgjørende ved vurderingen av lovligheten, se varselet om vedtak vedlegg 4 side 4. For øvrig mener Onepark at prisingen av «Pay Later» er *«(...) underlagt avtalefriheten og næringsfriheten, og at Onepark kan fastsette prisen med sikte på den fortjenestemargin som selskapet finner hensiktsmessig»*, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 3.

Til dette bemerker Forbrukertilsynet at det på området for avtaler mellom næringsdrivende og forbrukere er både avtalefriheten og næringsfriheten innskrenket i betydelig grad gjennom ufravikelige forbrukervernregler på en rekke områder.

Onepark hevder at produktet «Pay Later» ikke står i sammenheng med bruken av et bestemt betalingsmiddel eller betalingsinstrument. Vi viser til punkt 5.3.1 ovenfor, hvor vi har redegjort for vårt syn om at reglene om begrensninger i størrelsen på gebyr for utstedelse og sending av regning gjelder uavhengig av om gebyret er knyttet til bruk av et bestemt betalingsmiddel eller betalingsinstrument eller ikke.

Reglene i finansavtaleloven kapittel 2 gjelder for ethvert betalingsoppgjør mellom næringsdrivende og forbrukere, og kan ikke fravikes ved avtale, jf. § 1-9. Etter vårt syn er produktet «Pay Later» i realiteten et gebyr som kreves for den betalingsløsningen som følger av at det utstedes og sendes regning til forbruker, slik at begrensningene på gebyrets størrelse i finansavtaleloven § 2-4 første ledd fjerde setning gjelder for prisen på «Pay Later».

Som Onepark selv beskriver, innebærer «Pay Later» at *«[v]ed denne tjenesten tilbyr Onepark å selv identifisere og sende regning til kunden med utvidet betalingsfrist», se varselet om vedtak vedlegg 4 side 2. Ved prisingen av «Pay Later» ser Onepark blant annet «(...) hen til kostnadene foretaket har forbundet med å identifisere riktig mottaker av fakturaen ved skiltgjenkjenning, oppslag mot Motorvognregisteret og tilsvarende utenlandske registre og endelig identifisering av hvem som har benyttet parkeringsanlegget (rett debitor) (...)» i tillegg til enkelte andre kostnadselementer og ønsket fortjeneste. Onepark har opplyst at kostnader forbundet med «(...) identifikasjon av riktig mottaker av fakturaen ved skiltgjenkjenning», oppslag i eierskapsregistre, identifisering av rett debitor og behandling av persondata inngår i prisingen av «Pay Later, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 3.*

Etter Forbrukertilsynets vurdering viser disse forholdene at selve innholdet i produktet eller tjenesten «Pay Later» er uløselig knyttet til utstedelse av regning, fordi disse handlingene er nødvendige for å utstede regningen. Vi viser også til at Onepark selv oppgir at tilbudet av tjenesten «Pay Later» innebærer at selskapet påtar seg oppgaven å sende regning til kunden.

Onepark kan ikke utstede en spesifisert regning med angivelse av beløpet skyldneren skal betale uten at debitoren er kjent. Kostnadselementene som inngår i prisingen av «Pay Later», er forhold som knytter seg til utstedelse av regningen, siden Onepark ikke kan utstede regningen uten å ha og lagre disse opplysningene. Vi viser også til at produktet/tjenesten kun kan velges ved at forbrukeren forholder seg passiv med hensyn til å betale for bruk av parkeringstjenester og bare påløper nettopp når forbrukeren ønsker å motta regning.

Utover at forbrukeren mottar faktura, kan ikke Forbrukertilsynet se at innholdet i «Pay Later» stiller krav til at Onepark yter noe mer enn utstedelsen og sendingen av regningen til forbrukeren. I fraværet av et annet reelt innhold i hva som skal ytes av partene i avtaleforholdet om «Pay Later» enn utstedelse og sending av regning, mener Forbrukertilsynet at innholdet i avtalen innebærer at vederlagskravet for «Pay Later» i realiteten er et gebyr for utstedelse og sending av regning.

Forbrukertilsynet kan ikke se at Oneparks omtale av «Pay Later» som et «produkt» eller «tjeneste» i seg selv kan tillegges vekt i vurderingen av om § 2-4 kommer til anvendelse. Vår vurdering er at realiteten er avgjørende for om den aktuelle praksisen faller innenfor bestemmelsens virkeområde.

På denne bakgrunn er Forbrukertilsynets konklusjon at vederlagskravet for «Pay Later» i realiteten er et gebyr for utstedelse og sending av regning.

Når «Pay Later» etter vår vurdering i realiteten er et gebyr for utstedelse av regning, gjelder begrensningene for gebyrets størrelse i finansavtaleloven § 2-4. Gebyret skal da være begrenset til de faktiske kostnadene med utstedelse og eventuelt sending av den enkelte regningen til forbrukeren.

7.2.2 «Pay Later»-gebyrets størrelse tilsvarer ikke den faktiske kostnaden ved utstedelsen og sendingen av den enkelte regningen

Onepark oppgir selv at fastprisen på kr 49 ikke står i direkte sammenheng med spesifikke kostnadselementer. Onepark oppgir at ønsket fortjeneste er hensyntatt av Onepark i prissettingen. Basert på opplysningene i saken er det klart at prisen er fastsatt med sikte på den fortjenestemargin som selskapet finner hensiktsmessig.

I tillegg er flere av kostnadselementene som Onepark tar hensyn til i prissettingen er indirekte og generelle kostnader som aldri kan inkluderes i et gebyr som er knyttet til utstedelse og eventuelt sending av regning. Når det gjelder kostnader forbundet med identifikasjon av riktig mottaker av faktura ved skiltgjenkjenning og oppslag i Motorvognregisteret eller tilsvarende identifisering av rett debitor, mener Forbrukertilsynet at dette er kostnader som knytter seg til utstedelse og sending av regning. Kostnadene må da være begrenset til de faktiske kostnadene som oppstår ved det enkelte oppslaget i registeret ved utstedelse og sending av regning til den enkelte forbrukeren. Systemkostnader, personalkostnader, kostnader til lokaler, IT-kostnader, administrasjon og lignende må da holdes utenfor denne delen av gebyret, ettersom dette er generelle driftskostnader.

Etter Forbrukertilsynets vurdering er kostnader som stammer fra bevissikring, behandling av persondata, kundeservicetjenester, ytelse av kreditt, inndrivelseskostnader og tap på fordringer, kostnader som ikke oppstår som en direkte følge av forbrukerens valg av faktura som betalingsløsning. Dette er indirekte kostnader som er forbundet med selskapets alminnelige forretningsdrift. Disse kostnadene kan derfor ikke inkluderes i et gebyr som er knyttet til utstedelse og sending av regning. Det samme gjelder ønsket fortjeneste.

Forbrukertilsynet understreker at det er Onepark selv som har valgt å innrette sin forretningsmodell slik at Onepark pådrar seg kostnadene knyttet til «Pay Later». Det er selskapet selv som med sine avtalevilkår og bruk av automatisk skiltgjenkjenning åpner for at forbrukere kan bruke parkeringstjenestene selskapet tilbyr og forlate det aktuelle stedet uten å betale for tjenesten på stedet og heller motta regning i etterkant. Ordningen legger opp til at Onepark må samle og lagre informasjon om hvem som benytter seg av parkeringstjenestene. Kostnadene forbrukeren blir belastet med ved bruk av «Pay Later», er kostnader som knytter seg til forhold som er nødvendige for at Onepark overhodet kan ha og bruke dette systemet, ikke faktiske kostnader knyttet til utstedelse og sending av regning til den enkelte forbruker.

Etter dette er det Forbrukertilsynets konklusjon at fastprisen Onepark krever for «Pay Later» inneholder flere elementer som ikke er «*faktiske kostnad[er]*» etter finansavtaleloven § 2-4. Onepark krever dermed gebyr fra forbrukere som overstiger Oneparks «*faktiske kostnad*» ved utstedelse og sending av regning til den enkelte forbruker. Avtalevilkårene som gjelder for «Pay Later» er da i strid med finansavtaleloven § 2-4.

7.3 Vurdering av om Oneparks avtalevilkår for fakturagebyr og «Pay Later» er urimelig og forbudt etter markedsføringsloven

Forbrukertilsynets vurdering er at Onepark sine avtalevilkår om prisen for fakturagebyr og tjenesten «Pay Later» er i strid med finansavtaleloven § 2-4, jf. punkt 7.1-7.2 ovenfor. Finansavtaleloven kan ikke fravikes ved avtale til skade for forbrukere, jf. § 1-9.

Et avtalevilkår som strider mot ufravikelig forbrukervernlovgivning, slik som finansavtaleloven § 2-4, skal som utgangspunkt anses som et urimelig avtalevilkår etter markedsføringsloven § 22. Etter Forbrukertilsynets vurdering skaper brudd på preceptorisk forbrukervernlovgivning lett en betydelig ubalanse i avtalen til ulempe for forbruker, i strid med markedsføringsloven § 22. Prisen forbruker skal betale for tjenesten, vil her være det helt sentrale i avtalen for forbruker. I mange tilfeller vil størrelsen på betalingen for «Pay Later» og fakturagebyr være en større eller en vesentlig størrelse sammenlignet med prisen for selve parkeringstjenesten. Etter vår vurdering taler disse forholdene tungt for at vilkåret er urimelig.

Forbrukeren har mulighet til å unngå gebyrene ved betaling på automat, gjennom å benytte EasyPark-applikasjonen eller sette opp automatisk trekk eller betale gjennom webløsningen autopay.io innenfor 48 timer fra parkeringen ble avsluttet. Det kan hevdes at det er forbruker selv som, riktignok passivt, velger å betale på etterskudd. Samtidig er det Onepark som frivillig velger å tilby et slik alternativ for betaling. Regelen i finansavtaleloven § 2-4 er ment å beskytte forbrukere nettopp i slike situasjoner. I denne saken er det etter vårt syn ingen elementer i avtalen som tilstrekkelig kan veie opp for ubalansen i avtalen som bruddet på

finansavtaleloven § 2-4 skaper. Onepark sine legitime interesser er ivaretatt ved at de kan kreve dekket de faktiske kostnadene ved utstedelsen og sendingen av den enkelte regningen.

Forbrukertilsynet legger avgjørende vekt på at vilkårene om fakturagebyr og fastpris for «Pay Later» er i strid med preseptorisk forbrukervernlovgivning.

Forbrukertilsynet konkluderer med at Onepark sine avtalevilkår med pris for fakturagebyr og produktet/tjenesten «Pay Later» som overstiger den faktiske kostnaden ved utstedelsen og sendingen av den enkelte regningen er urimelige og dermed forbudte avtalevilkår, jf. markedsføringsloven § 22.

7.4 Kommentarer til enkelte av Oneparks merknader til varselet om vedtak

Onepark har i sine merknader til forhåndsvarselet om vedtak kommentert at fremstillingen av antallet tips fra Forbrukertilsynet «*kan ... forstås slik at Forbrukertilsynet mener at antallet «tips» er høyt, og at det på sett og vis legitimerer forhåndsvarselet*», se Vedlegg 3 side 1. Onepark trekker frem at andelen tips må ses på bakgrunn av det store antallet kjøp av «Pay Later» og i sammenheng med medieoppmerksomheten temaet har hatt som følge av Forbrukertilsynets veiledning de siste årene.

Forbrukertilsynet anser antallet tips mot Onepark som relativt sett høyt i forhold til antall henvendelser Forbrukertilsynet ellers mottar mot enkeltaktører. Vi finner det likevel nødvendig å presisere at det er ikke antallet tips i seg selv som legitimerer vedtaket, men bruken av urimelige avtalevilkår i strid med mfl. § 22. Tipsene vi har mottatt underbygger bare at også forbrukerne opplever lovbruddene som et problem. Dette må igjen ses i sammenheng med behovet for vedtak i saken, se vår vurdering i punkt 9.

Onepark har videre kommentert at Forbrukertilsynet har tolket finansavtaleloven § 2-4 utvidende, og at Forbrukertilsynet med dette har tilført «*en langt videre rekkevidde*» for regelinholdet i finansavtaleloven § 2-4 fjerde punktum, se Vedlegg 3 side 2. Basert på korrespondansen i saken, forstår Forbrukertilsynet merknaden som en påstand om at Forbrukertilsynets lovanvendelse er i strid med klarhetskravet i Grunnloven § 113.

Forbrukertilsynet er enig i at Grunnloven § 113 innebærer visse begrensninger for adgangen til å tolke lovbestemmelser utvidende når forvaltningen gjør inngrep i privates rettigheter. Forbrukertilsynet mener imidlertid at vår forståelse av finansavtaleloven § 2-4 fjerde punktum, som gjennomgått i punkt 5.3, er innenfor klarhetskravet i Grunnloven § 113.

Basert formålet med loven og lovgivers uttalelser i forarbeidene, oppstår det en tolkningstvil når det gjelder ordlyden i finansavtaleloven § 2-4. Som Høyesterett har angitt i bl.a. HR-2024-2211-A avsnitt 36 om forståelsen av Grunnloven § 113, må tolkningstvil *«løses ut fra hva som er best i samsvar med en avveining av samtlige rettskildefaktorer og som sikrer tilstrekkelig klarhet og forutsigbarhet for borgerne»*. Vi mener at vår tolkning er best i samsvar med en avveining av samtlige rettskildefaktorer. Vi mener også at vår forståelse av loven sikrer en tilstrekkelig klarhet og forutsigbarhet for borgerne, inkludert Onepark. Forbrukertilsynet mener derfor at vår tolkning av finansavtaleloven § 2-4 ikke er til hinder for inngrep etter Grunnloven § 113.

8 FORBRUKERTILSYNETS VEDTAKSKOMPETANSE

Dersom Forbrukertilsynet finner at en handling bryter med markedsføringsloven, kan vi fatte vedtak, jf. markedsføringsloven § 35 første ledd jf. § 36 annet ledd. Forbrukertilsynet kan imidlertid bare fatte vedtak dersom hensynet til forbrukerne tilsier dette, jf. markedsføringsloven § 35 annet ledd jf. § 39 første ledd.

Lovbruddene som Onepark begår, gjelder brudd på ufravikelige forbrukervernbestemmelser i finansavtaleloven og markedsføringsloven som berører et stort antall forbrukere. Samtidig er det uforholdsmessig ressurskrevende for den enkelte forbruker, sett opp mot den beløpsmessige betydningen for den enkelte, å protestere mot et urettmessig krav fra Onepark og eventuelt risikere behandling av saken i domstolene med tilhørende prosessrisiko. Når Onepark ikke følger disse reglene, er det Forbrukertilsynets vurdering at hensynet til forbrukerne begrunner at Forbrukertilsynet kan fatte vedtak mot Onepark.

Forbrukertilsynet har derfor grunnlag for å fatte vedtak i saken.

9 FOBUDSVEDTAK MED TVANGSMULKT

9.1 Behovet for vedtak – vurdering av gjentakelsesfare og forholdsmessighet

Forbrukertilsynet kan gi forbud dersom inngrepet tilsies av hensyn til forbrukerne jf. markedsføringsloven § 39 jf. § 35 annet ledd. Hensynet til saklighet i Forbrukertilsynets myndighetsutøvelse innebærer at det må være et reelt behov for vedtak i saken. Når det gjelder forbudsvedtak, må det i utgangspunktet være en nærliggende risiko for gjentakelser av lignende handlinger.²⁴

²⁴ MR-2010-601 og Lunde, Tore og Michaelsen, Terje L., *Markedsføringsloven med kommentarer*. 3. utg. Gyldendal (2019) side 431.

Saken gjelder en pågående, ulovlig praksis. I slike tilfeller er forbuds- og påbudsvedtak virkemiddelet Forbrukertilsynet har for å sørge for at den ulovlige praksisen opphører. Onepark har selv uttalt at selskapet ikke kommer til å innrette sin forretningsmodell og standardavtale for korttidsparkering i tråd med veiledningen selskapet har mottatt fra Forbrukertilsynet, se varselet om vedtak vedlegg 4 side 1.

Forbrukertilsynet viser videre til at selskapet mener at de ikke har et kommersielt alternativ til å fortsette dagens praksis med gebyrer, se varselet om vedtak vedlegg 6 side 2.

Forbrukertilsynet konkluderer derfor med at det foreligger en konkret, nærliggende og uttalt fare for at Onepark vil fortsette med praksisen som vedtaket forbyr, eller forsøke å omgå regelverket gjennom lignende handlinger.

Den pågående, ulovlige handlingen er at Onepark benytter avtalevilkår for fakturagebyr og tjenesten «Pay Later» som innebærer at forbrukere må betale et gebyr som overstiger Oneparks faktiske kostnad ved utstedelse og sending av regning til den enkelte forbruker. Vedtaket må sikre at Onepark ikke lenger benytter disse avtalevilkårene. For å effektivt hindre at Onepark ikke kan omgå vedtaket, eksempelvis ved å kutte ut tjenesten «Pay Later» og i stedet innføre eller øke et ordinært fakturagebyr eller å innføre rabatter på alle andre måter å betale på enn med regning utover det som er tillatt, må vedtaket utformes mer generelt enn bare å være knyttet til fakturagebyr og tjenesten «Pay Later».

For å sikre at vedtaket blir overholdt skal Forbrukertilsynet, med mindre særlige grunner tilsier det, fastsette en tvangsmulkt som skal betales dersom den næringsdrivende overtrer vedtaket, jf. markedsføringsloven § 40 jf. 41 første ledd. Vi kan ikke se at det er forhold i denne saken som tilsier at Forbrukertilsynet ikke skal fastsette tvangsmulkt ved brudd på vedtaket.

9.2 Tvangsmulktens størrelse

Tvangsmulkt skal i henhold til markedsføringsloven § 41 andre ledd første punktum fastsettes enten som en løpende mulkt eller som et engangsbeløp.

Når det gjelder tvangsmulktens størrelse skal denne fastsettes skjønnsmessig etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle. I fastsettelsen skal det overordnet legges vekt på at det ikke skal lønne seg å overtre vedtaket, jf. markedsføringsloven § 41 andre ledd andre punktum.²⁵

²⁵ Jf. også Ot.prp. Nr. 55 (2007-2008) side 213.

I forskrift om utmåling av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr, jf. markedsføringsloven § 41 sjette ledd, er det fastsatt hvilke øvrige momenter det særlig skal legges vekt på ved fastsettelsen av tvangsmulkten.²⁶ I forskriften § 4 bokstav a til e, fremgår det at det særlig skal legges vekt på hvilken type pålegg som ikke er etterkommet, hvor alvorlig unnlatelsen av å etterkomme pålegget er i forhold til de hensyn som pålegget skal ivareta, hvor byrdefullt det vil være for den næringsdrivende å etterkomme pålegget, den næringsdrivendes økonomiske evne og eventuelle fordeler ved ikke å etterkomme pålegget.

Ved fastsettelsen av tvangsmulkten størrelse legger vi for det første vekt på at det ikke skal lønne seg for Onepark å overtre vedtaket. Vi viser til at Onepark i perioden 7. mai til og med 31. august 2024 omsatte «Pay Later» [REDACTED] ganger, med en samlet inntekt på kr [REDACTED] eks. mva. Denne perioden utgjør i underkant av 17 hele kalenderuker (minus to dager). Onepark har i perioden dermed hatt en gjennomsnittlig omsetning for produktet på cirka kr [REDACTED] eks. mva. per kalenderuke. Vi mener det er sannsynlig at denne inntekten er representativ for de ukentlige inntektene fra «Pay Later» også fremover.

I tillegg har Onepark i perioden 7. mai til og med 31. august 2024 ilagt [REDACTED] fakturagebyrer til forbrukere. Gjennomsnittlig, faktisk kostnad ved utstedelse av faktura eks. mva., forutsatt at mva. ikke er inkludert i kostnaden Onepark via Riverty har oppgitt, er [REDACTED] (gjennomsnitt papir og EHF/digitalt). Onepark tar et fakturagebyr på kr 10, og vi legger til grunn at [REDACTED] av disse kr 10 er mva. Dermed er [REDACTED] av fakturagebyret en inntekt som ikke har en motsvarende faktisk kostnad i henhold til dokumentasjonen i saken. Basert på oppgitte tall anser vi det sannsynlig at Onepark i en periode cirka 17 uker dermed vil få en urettmessig inntekt på totalt kr [REDACTED], det vil si cirka kr [REDACTED] per kalenderuke.

Den ulovlige praksisen med fakturagebyr og «Pay Later» utgjør dermed et betydelig inntjeningspotensial for Onepark. I tillegg skiller ikke Onepark på fakturagebyrets størrelse basert på om forbruker mottar faktura digitalt eller per ordinær post, som gjør at forbrukere som mottar digital faktura får et for høyt fakturagebyr.

Onepark har store fordeler ved å ikke etterkomme forbudet. Onepark får inntektene fra «Pay Later», samt besparelse av administrative ressurser knyttet til omforming av vilkår, endring av informasjon, skilter og lignende. Vi legger også vekt på de vanskeligheter forbrukere i praksis vil ha med å bestride Oneparks krav om betaling av gebyr for «Pay Later». Onepark har store økonomiske interesser i å opprettholde krav om betaling av ulovlige gebyrer. For den enkelte forbrukeren er det vanskelig å etterprøve Oneparks praksis, særlig i lys av prosessrisikoen dette innebærer sett i forhold til gevinsten den enkelte forbrukeren kan

²⁶ Forskrift om utmåling av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr av 14. februar 2023 (FOR-2023-02-14-193)

oppnå, ettersom en eventuell tvistesum vil være svært lav. Mengden tips til Forbrukertilsynet om Oneparks praksis med ulovlige gebyrer illustrerer dette.

Samlet taler disse forholdene for at tvangsmulkten settes til minimum kr [REDACTED] for at mulkten skal være høy nok til at det ikke lønner seg for selskapet å overtre vedtaket.

Forbrukertilsynet legger også vekt på Onepark sin økonomiske evne. I 2023 hadde Onepark kr 1 343 664 385 i samlede inntekter og et positivt driftsresultat på kr 57 969 277.

Tilsvarende regnskapstall for regnskapsåret 2024 per 31. august 2024 er henholdsvis kr [REDACTED] og kr [REDACTED]. Selskapets økonomiske evne tilsier at tvangsmulkten, for å ha en preventiv effekt, ikke må settes for lavt.

Forbrukertilsynet ser alvorlig på avtalevilkår som er innrettet på en slik måte at ufravelige forbrukervernregler ikke følges. Vi viser til at det i lovforarbeidene ble lagt til grunn at det fremstår som en «*selvsagt begrensning*» at forbrukere ikke skal lastes med gebyrer som overstiger den næringsdrivendes faktiske kostnad i forbindelse med utstedelse og sending av regning.²⁷ Forbrukertilsynet anser det som alvorlig dersom Onepark bryter vedtaket, ettersom forbudet mot å kreve gebyr som overstiger faktisk kostnad fremgår av finansavtaleloven § 2-4. Dersom Onepark bryter vedtaket, vil det føre til manglende ivaretagelse av de hensyn som pålegget og derved finansavtaleloven § 2-4 skal sikre for svært mange forbrukere ved betaling for parkering.

Disse forholdene tilsier at tvangsmulkten må settes høyt for at den skal være et tilstrekkelig oppfylleelsespress.

Det vil nok oppleves byrdefullt for Onepark å etterkomme pålegget, ettersom selskapet må gjennomføre endringer i måten forretningsdriften er innrettet på, og selskapet må kanskje gjennomføre reforhandlinger med grunneiere hvis prisen på selve parkeringstjenestene må økes for å kompensere for inntektsbortfall på gebyrer. «Pay Later» utgjør en betydelig del av selskapets fortjeneste, og selskapet mener de ikke har et kommersielt alternativ til å hevde at de har rett til å kreve betaling for «Pay Later» i den størrelsesordenen som dagens praksis går ut på. Forbrukertilsynet kan imidlertid ikke se at det vil være relevant å legge vekt på disse forholdene ved utmålingen av tvangsmulkten.

Finansavtaleloven § 2-4 ble vedtatt allerede 18. desember 2020, og har vært gjeldende siden 1. januar 2023. Selskapet har dermed hatt god tid til å innrette sin forretningsdrift. Onepark har ingen rett til å opprettholde en ulovlig inntjeningsmodell. Rent praktisk kan Onepark

²⁷ Jf. Prop. 92. LS (2019-2020) side 48.

oppfylle forbudet ved at selskapet endrer sine avtalevilkår. Forbrukertilsynet mener etter dette at det ikke vil være særlig byrdefullt for Onepark å etterkomme pålegget innenfor et tidsrom på tre uker fra vedtaket fattes, og dette taler for at tvangsmulkten må settes høyt.

På denne bakgrunn konkluderer vi med at tvangsmulkten for brudd på forbudsvedtaket skal være kr 1 300 000 for hver kalenderuke Onepark ikke etterkommer forbudsvedtaket.

10 ONEPARK HAR RETT TIL Å KLAGE PÅ VEDTAKET – SÆRLIG OM UTSATT IVERKSETTELSE

Onepark kan klage på vedtaket. Eventuell klage skal sendes til Forbrukertilsynet på e-post til postmottak@forbrukertilsynet.no eller per post til Forbrukertilsynet, Postboks 2862 Kjørbekk, 3702 Skien.

Dersom vi ikke tar klagen til følge, vil saken bli sendt til Markedsrådet for klagebehandling, jf. mfl. § 37 første ledd.

Klagefristen er tre uker fra den dag Onepark har mottatt vedtaket, det vil si 9. april 2025.

Vedtaket kan ikke bringes inn for de alminnelige domstoler uten at saken først er forelagt Markedsrådet, jf. forvaltningsloven § 27 b.

Som Forbrukertilsynet tidligere har meddelt til Onepark, har Onepark mulighet til å be om utsatt iverksettelse av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42. Forbrukertilsynet har allerede besluttet at vi vil innvilge utsatt iverksettelse av vedtaket, forutsatt at Onepark ber om dette og at vedtaket påklages innen klagefristen. Vi vil i så fall beslutte utsatt iverksettelse av *forbudsvedtaket* (vedtaket punkt 1) til den dato klageinstansen eventuelt opprettholder vedtaket, og utsatt iverksettelse av *vedtaket om tvangsmulkt* (vedtaket punkt 2) til den dato som faller tre uker fra den dato klageinstansen eventuelt opprettholder vedtaket.

Med hilsen

Bente Øverli
direktør

Mats Bjønnes
fungerende avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet signatur